Najavljeno je da će se u Zagrebu povećati cijene vode za 30%, a javnog prijevoza za 80%. Uz porast cijena energenata koji bi, ukoliko ne bude kontroliran, mogao pokrenuti negativna cjenovna očekivanja – inflaciju - što bi, s druge strane, moglo rezultirati – očekivanom – kontraktivnom monetarno-kreditnom politikom. U tim i takvim uvjetima smanjenje rashodne strane ovogodišnjeg Proračuna ne samo da neće biti održivo. Smanjenje neće imati smisla.

U svome radu (2007) „Iluzija i stvarnost hrvatskog gospodarstva“ posebnu sam pažnju posvetio odnosima tradable i nontradable sektora. Ukratko tradable sektor predstavlja skup roba i usluga koja su predmetom razmjene na globalnom tržištu, dok nontradable sektor predstavlja skup roba i usluga koje su „vezani“ za neko područje. Pokazao sam u navedenom radu da rast uvoza roba i usluga djeluje stabilizacijski na cijene tako što „amortizira“ veću stopu rasta cijena nontradable sektora. Prema tome, što je bio veći uvoz roba i usluga to je inflacija bila manja. Pored ostalog, ta mi je činjenica ukazivala da je u Hrvatskoj „slomljen“ Stabilizacijskim programom, kojeg ja nazivam Antiinflacijskim, iz 1993. godine psihološki dio infalcije; onaj važniji, strukturni ili troškovni, nije.

Stabilizaciji cijena značajno je doprinio i fiksni, zapravo aprecirajući, tečaj kune što je dodatno stvaralo privid kako je u Hrvatskoj inflacija tek nešto veća nego u razvijenim zemljama EU. Drama ili „carevo novo ruho“, kako hoćete, dogodila se je u 2008. godini kada je pokrenuta inflacijska spirala na globalnoj razini, Hravatska je imala dvostruko veću stopu rastacijena, inflaciju. Kada su se cijene na globalnoj razini smirile - energija, hrana sirovine – smanjila se je inflacija u Hrvatskoj. Tako smo pokazali kako ne postoji ama baš nikakav „amortizer“ za eventualnu inflacijsku erupciju. Ta činjenica nameće zaključak da bi eventualno napuštanje tečaja kune u odnosu na euro imalo mnoge posljedice od kojih je inflacija samo jedna od njih.

Objektivno govoreći cijena komunalne i ine infrastrukture kao i cijena energenata, u prošlim vremenima, bila je daleko ispod cijene koštanja, a neke su bile instrument „socijalne“ politike. Nakon 2008. godine od kada bilježimo pad BDP-a lokalna uprava i samouprava sve se teže „nosi“ sa „socijalnim“ cijenama. Moralo je pući. Izgleda da je puklo gdje mnogi nisu, za razliku od mene, očekivali – u Zagrebu.

Prije nastavka jedna važna napomena. Zagreb je problem za sebe i po sebi. Međutim, Zagreb

nije ništa manji problem za Lijepu našu. Rastuća koncentracija administrativnog aparata (čitaj: birokratizacija zemlje) snažno smanjuje konkurentnu sposobnost zagrebačkog gospodarstva. Nije slučajno, zbog visokih troškova Grada, da građani Zagreba sve teže „krapaju kraje s krajem“ jer je Zagreb objektivno, mjereći dohotkom per capita, skupi grad čiju cijenu mnogobrojni djelatnici u industrijama male dodane vrijednosti naprosto nisu u stanju platiti. U ništa manjem problemu nisu ni poduzetnici kojima nisu Grad i Država pomogli u preseljenju, nije bilo regionalne politike, postrojenja. Sada kako najavljuje Kraš moglo bi se dogoditi da preseljenje zaobiđe druga područja u Hrvatskoj i da se poduzetnici usmjere na zemlje u okruženju ili možda čak dalje, zašto ne? Tvrdio sam i tvrdim da će nastupiti restrukturiranje Hrvatske tek onda kada započne proces smanjenja udjela grada Zagreba u broju stanovnika, zaposelnih, itd. To se neće brzo dogoditi, ali to će se sigurno dogoditi što bi morali imati u vidu kupci nekretnina u Zagrebu.

Vratimo se mogućim učincima najavljenog povećanja cijena.

Drugi gradovi Lijepe naše slijedit će primjer Zagreba. Split će pljeskom dočekati povećanje cijena u Zagrebu. Split već godinama, kao i Zagreb, živi iznad svojih mogućnosti. Glavni posao gradonačelnika najvećih gradova bio je zaduživati se što ne čudi jer su imali transparentan primjer u hrvatskoj državi. Sada kada kredite treba vratiti problemi se dodatno usložnjavaju. Rijeka, Osijek itd. samo će slijediti navedeni obrazac. Tako će putem cijena lokalna uprava i samouprava nadoknaditi nedovoljne prihode nastale uslijed smanjenja gospodarske aktivnosti, odnosno kreditnih obveza.

Konačno Vlada bi morala vrlo brzo, odmah, jasno definirati moguću politiku lokalne uprave i samouprave. „Vrući krumpir“ restrukturiranje, zapravo smanjenje broja, jedinica lokalne uprave i smouprave nitko neće umjesto nje „izvaditi iz vatre“. Što prije to bolje. Ponavljam teško je opravdati više od šezdesetak gradova i općina u Lijepoj našoj.